

malokdo umrje vsled mrzlice.¹ Pojavi se pa mrzlica največkrat tam, kjer je mnogo stoječe vode. Zelo nevarna so rižna polja; zato je vlada prepovedala saditi riž krog večjih mest.

Gorje pa jetičnim! Kdor s to boleznijo pride v Turkestan, ga kmalu spravijo pod rušo. Ni pa menda slučajja, da bi kdo zdrav prišel v Srednjo Azijo in tukaj zbolel za jetiko. Zdi se, da v teh krajih bacili jetike izven človeškega telesa ne uspevajo, bodisi vsled vročine, bodisi vsled suhega zraka, ali pa jih zamore mrzlični bacili. Pogosti pa so slučajji, da kdo, vrnivši se iz Turkeстана, doma zboli in umrje za jetiko.

Največ ljudi umrje v Srednji Aziji vsled črevesnih boleznih. Vzrok temu je slaba pitna voda in nezmerno uživanje svežega sadja. Zelo nevarno je, piti neprekuhano vodo; da le nekaj časa stoji na gorkem, se zaredé v njej škodljive bakterije. Voda v Turkestanu je nevarna celo domačinom; raz-

¹ Leta 1883. je izmed 22.849 za mrzlico obolelih umrlo samo 19. Schwarz, istotam, str. 537.

vijejo se med njimi posebne »narodne« bolezni, ki se tujcev navadno ne primejo; priseljencev pa se rada lotita vnetje čreves in trebušni legar.¹

V zdravstvenem oziru bi morala vlada še marsikaj zboljšati. V Turkestanu deluje sicer nekaj evropskih zdravnikov in zdravnic, tudi so po večjih mestih ustanovili vojaške lazarete, toda zdravstvo je še v povojih. Priseljenci se zatekajo k zdravnikom in bolnišnicam, domačini pa, kot verni moslimi, se v resni bolezni zanašajo na Allaha; on že ve, kdaj mora koga poklicati k sebi; kakor je komu usojeno; če pa je Allah sklenil, da človek umre, je nepotrebno, celo brezbožno, njegovi volji se ustavljati z zdravili.

¹ Vojak-invalid piše o slovenskih ujetnikih v Turkestanu: »Zmeraj sem molil, da bi me Bog obvaroval tiste hude bolezni, ki je tako strašno podirala naše vojake; ta bolezen, ki je naše tako morila, je legar. Veliko se jih je preselilo na oni svet... Tudi mene se je lotila; štirinajst dni me je mučila. Jest nistem mogel nič; bil sem tako suh, da nisem bil podoben človeku.« (»Slovenec«, 7. febr. 1916.) (Dalje.)

Otroci plešejo.

Otroci plešejo...

Nožice vrté
se čez bele stezé,
s cvetjem nastlane,
v kraje neznane;
srce je odprlo
duri skrivnosti:
prihajajo gosti,
čarni gosti,
biserne zvezde
s čarnimi cveti,
božje oko
sred modrine se sveti
in bele steze
v nebo drže.

Otroci plešejo,
radosti doné —

Starčki plešejo.

Starčki plešejo...

Beli lasjé
valovijo na rame.
Burno srce,
temno srcé
jim prepevati jame:
»O teža nadlog,
o slásti ve vroče,
o trdi Bog,
o dobri naš Oče,
o morje strasti,
o vir modrosti
mi vaši gosti —
večni gosti! —
Kaj so ugasle zvezdé?
Kam poti drže?«

Starčki plešejo,
srca jim ječé —

France Bevk.

